

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

по ПОСП "Мрія" Корюківського району Чернігівської області

1. КОРОТКА ХАРАКТЕРИСТИКА ТЕРИТОРІЇ І ЛІСОРОСЛИННИХ УМОВ

1.1. Місцезнаходження і площа

Приватне орендне сільськогосподарське підприємство "Мрія" загальною лісовою площею 971,0 га розташоване на території Корюківського адміністративного району Чернігівської області.

Адреса: 15360 с.Савинки Корюківського району Чернігівської області

Лісові масиви ПОСП "Мрія" розділені на 1 майстерську дільницю.

1.2. Організація території. Обсяг та характер виконаних лісовпорядних робіт

Попереднє лісовпорядкування було проведене в 2003 році Київською експедицією Українського державного проектного лісовпорядного виробничого об'єднання на площі 971,0 га.

За минулий ревізійний період прийому передач земель в лісовому фонді ПОСП "Мрія" не відбулося.

До моменту проведення нинішнього лісовпорядкування загальна площа складала 971,0 га.

Лісовпорядкування проведено Київською експедицією Українського державного проектного лісовпорядного виробничого об'єднання Державного агентства лісових ресурсів України. Роботи виконувалися за 1 розрядом відповідно до вимог Лісового кодексу України, чинної лісовпорядної інструкції та рішень І лісовпорядної наради.

Лісові масиви ПОСП "Мрія" розділені на 4 планшети. Квартальна мережа і нумерація кварталів по залишилась без змін.

Інвентаризація лісового фонду здійснювалась методом окомірно-виміральної таксації, із застосуванням ортофотопланів масштабу 1:10000 виготовлених на базі спектрональних аерознімків зйомки 2007-2008 років.

Для корегування окомірно визначених запасів на 1 га та визначення відносних повнот використовувались таблиці "Сум площ поперечних перерізів та запасів деревостанів при повноті 1,0", розроблених кафедрою лісової таксації УДАУ, затверджених Мінлісгоспом України 15 листопада 1991 року.

1.3. Природно-кліматичні умови

Лісові масиви ПОСП "Мрія" згідно лісорослинного районування відноситься до зони змішаних лісів Східного Українського Полісся. Клімат помірно-континентальний і створює сприятливі умови для ведення лісового господарства.

Тривалість вегетаційного періоду 195 днів. Середньорічна температура повітря $+6,8^{\circ}\text{C}$, мінімальна $-34,0^{\circ}\text{C}$. Пізні весняні заморозки можливі до кінця квітня, а ранні з середини жовтня. Середньорічна кількість опадів 599 мм. За час вегетаційного періоду випадає 65% опадів.

Середня глибина промерзання ґрунту 33 см, максимальна 65 см. Постійний сніговий покрив встановлюється з середини грудня. Сніг тоне з другої декади лютого по третю декаду березня. Вітри переважають північно-західних та західних напрямлень. Середньорічна швидкість вітру - 4,8 м/сек.

Переважаючі типи ґрунтів : дерново-середньопідзолисті.

2. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ВЕДЕННЯ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА

2.1. Відомості про об'єкти природно-заповідного фонду та тимчасове довгострокове користування

Об'єкти природно-заповідного фонду і землі виділені для тимчасового довгострокового користування (1-50 років) відсутні.

2.2. Основні показники лісового фонду

Сучасний стан лісового фонду в межах панівних порід наведено в прикладених до даної пояснювальної записки таблицях (додатки 1-3).

Насадження хвойних порід зростають на 67,6 % площі вкритих лісовою рослинністю земель, в тому числі сосни звичайної – 63,8 %.

Середній вік насаджень – 55 років, бонітет – 1,2, повнота – 0,71, запас на 1 га вкритих лісовою рослинністю земель – 258 м³/га.

2.3. Основні положення організації лісового господарства

Виходячи з існуючого поділу лісів на категорії, їх функціонального значення, встановленого в них режиму ведення лісового господарства і лісокористування, на наступний ревізійний період утворені наступні господарські частини:

- захисні ліси з обмеженим режимом користування, включивши до неї ліси, які виконують водоохоронні, ґрунтозахисні та інші захисні функції, де дозволені рубки головного користування (ліси уздовж смуг відведення автомобільних доріг, байрачні ліси та інші захисні ліси);
- експлуатаційні ліси (експлуатаційні ліси на рівнині).

При утворенні господарств та господарських секцій лісовпорядкування виходило з породного складу насаджень, їхньої продуктивності, походження та інших особливостей, що зумовлюють необхідність застосування різних нормативів і систем господарських заходів, а також цілей ведення лісового господарства, визначених основними положеннями організації і розвитку лісового господарства області. Поділ площі господарських секцій за категоріями лісових ділянок наведено в додатку 4.

Підставою для поділу насаджень однієї панівної деревної породи на декілька госпсекцій стали суттєві відмінності в продуктивності, віці стиглості, рельєфі.

Віднесення не вкритих лісовою рослинністю лісових ділянок до тієї чи іншої господарської секції проводиться по породі, що проектується до лісовідновлення.

Віки стиглості деревостанів відповідають оптимальним вікам рубок в лісах України.

3. ЗАПРОЕКТОВАНІ ЗАХОДИ НА РЕВІЗІЙНИЙ ПЕРІОД

3.1. Рубки головного користування

Виключення насаджень з розрахунку головного користування проведено на підставі “Порядку поділу лісів на категорії та виділення особливо захисних лісових ділянок” (постанова КМ №733 від 16.05.2007 року).

У відповідності з зазначеним документом, виключено з розрахунку рубок головного користування 21,7 % вкритих лісовою рослинністю лісових ділянок та 39,9 % площі стиглих і перестійних насаджень. У зв’язку з цим, експлуатаційний фонд складає 42,4 га з запасом 14,00 тис.м³, а загальний обсяг головного користування на поточний ревізійний період становить 14,95 тис.м³ ліквіду (табл.3.1.1.).

Розрахунок обсягів головного користування на поточний ревізійний період виконаний в розрізі категорій лісів, госпчастин і госпсекцій. Розподіл його проведено пропорційно наявності в них експлуатаційного фонду з урахуванням вікової структури та стану насаджень.

На ревізійний період лісовпорядкуванням проектується способи рубок та очищення лісосік у повній відповідності з „Порядком спеціального використання лісових ресурсів, затверджених постановою КМУ від 23 травня 2007 року №761 і "Правилами рубок головного користування" затверджених наказом Державного Комітету лісового господарства України від 23 грудня 2009 року №364.

Основним способом рубок є суцільнолісосічні рубки.

Розміщення рубок головного користування

Розміщення лісосічного фонду проведено з урахуванням напрямку рубки, напрямком довгої сторони і ширини лісосік, способів та термінів примикання лісосік. Лісосіки розміщені в обсягах у розмірі розрахункової лісосіки, прийнятої 2-ою лісовпорядною нарадою з відхиленнями в межах 5% по запасу.

3.1.1. Загальний обсяг головного користування по лісництву на ревізійний період

Господарство, госпсекція	Експлуатаційний фонд		Обсяг лісосічного фонду, набраного в рубку на ревізійний період			
	площа, га	стовбурний запас, тис.м ³	площа, га	запас, тис.м ³		
				стовбурний	ліквідний	ділової деревини
1	2	3	4	5	6	7
Експлуатаційні ліси						
Господарська частина – Експлуатаційні ліси на рівнині						
а) суцільнолісосічні рубки						
Хвойне	38,1	13,01	47,0	16,47	14,95	12,40
в тому числі:						
Соснова	36,7	12,69	47,0	16,47	14,95	12,40
Ялинова похідна	1,4	0,32				
М'яколистяне	4,3	0,99				
в тому числі:						
Березова	4,3	0,99				
Разом за видом рубки, господарській частині і категорії лісів:	42,4	14,00	47,00	16,47	14,95	12,40

продовження таблиці 3.1.1

Господарство, госпсекція	Експлуатаційний фонд		Обсяг лісосічного фонду, набраного в рубку на ревізійний період			
	площа, га	стовбурний запас, тис.м ³	площа, га	запас, тис.м ³		
				стовбурний	ліквідний	ділової деревини
1	2	3	4	5	6	7
у тому числі:						
Хвойні	38,1	13,01	47,0	16,47	14,95	12,40
із них:						
Сосна звичайна	36,7	12,69	47,0	16,47	14,95	12,40
Ялина похідна	1,4	0,32				
М'яколистяні	4,3	0,99				
із них:						
Береза повисла	4,3	0,99				

Розміщення лісосічного фонду набраного в рубку по ПОСП "Мрія" наведено у відомості рубок головного користування.

3.2. Рубки формування і оздоровлення лісів

Розрахунок обсягів рубок догляду в розрізі категорій лісів та груп порід (господарств) наведено в додатку 5.

3.2.1. Обсяги рубок формування і оздоровлення лісів (площа в га, запас в тис.м³)

Види рубок	Запроектовано в рубку			Термін повторюваності	Щорічний розмір			
	площа	загальний запас	запас, що вирубується		площа	запас, що вирубується	ліквідний запас	
							усього	в т.ч. ділової деревини
1.Рубки догляду:								
- освітлення	0,5	0,01		5	0,1			
- прочищення	1,5	0,08	0,01	5	0,3			

продовження таблиці 3.2.1.

Види рубок	Запроектовано в рубку			Термін повторюваності	Щорічний розмір			
	площа	загальний запас	запас, що вирубується		площа	запас, що вирубується	ліквідний запас	
							усього	в т.ч. ділової деревини
- проріджування	12,5	2,63	0,41	7	1,8	0,05	0,05	0,02
- прохідні рубки	27,5	8,77	1,21		2,8	0,12	0,09	0,05
Разом рубок догляду:	42,0	11,49	1,63		5,0	0,17	0,14	0,07
2.Вибіркові санітарні рубки	275,8	83,74	2,14	2	137,9	1,07	0,95	0,01
УСЬОГО:	317,8	95,23	3,77		142,9	1,24	1,09	0,08

Крім того, очищення від захаращеності виявлено в експлуатаційних лісах на площі 5,4 га з загальним запасом 0,08 тис.м³, яке буде зроблено під час проведення вибіркової санітарної рубки.

3.3. Лісовідновлення і лісорозведення

3.3.1. Динаміка площі лісових культур та їхня збереженість

Назви показників	Площа, га	
	+	-
I. Лісові культури старшого віку до 20 років		
а) значилося за даними минулого лісовпорядкування		
1. Лісові культури, переведені у вкриті лісовою рослинністю лісові ділянки	7,0	
2. Незімкнуті лісові культури	4,0	
Усього значилось:	11,0	
Повинно бути лісових культур за станом на 1.01.2016 р.:	11,0	
в) узято на облік теперішнім лісовпорядкуванням		
1. Лісові культури, переведені у вкриті лісовою рослинністю лісові ділянки	5,7	
Разом:	5,7	

3.3.2. Запроектвані обсяги лісовідновлювальних заходів (чисельник – на лісових ділянках, не вкритих лісовою рослинністю; знаменник – на лісосіках ревізійного періоду)

Типи лісу	Запроектвані породи	Види лісовідновлення та лісорозведення			Разом
		лісові культури	сприяння природному поновленню	природне поновлення	
Лісовідновлення					
В2ДС	Сосна звичайна	17,5/42,3			17,5/42,3

Термін закультивування не вкритих лісовою рослинністю лісових ділянок встановлюється протягом перших 2-х років ревізійного періоду, а лісосік суцільних рубок – на наступний рік після їх проведення.

Створювати лісові культури пропонується згідно технологічних схем, прикладених до таксаційного опису. З урахування наявності природного поновлення, типів лісу та особливостей категорії лісокультурної площі в технологічних схемах вказується спосіб обробитку ґрунту, спосіб створення, схема змішування порід, спосіб догляду за лісовими культурами. Технологічні схеми складені на основі рекомендацій типів лісових культур за лісорослинними зонами (2010 р.).

3.3.3. Розподіл запроектованих обсягів лісових культур за технологічними схемами

Номер техно- логічної схеми	Кількість рослин, що ви- саджуються на 1 га, тис.шт		Категорії лісових ділянок, площа, га			Нелісові землі	Разом
	усього	в тому числі головної породи	не вкриті лісовою рослинністю		лісосіки реві- зійного періоду		
			галявини і пустирі	зруби, згарища			
1. Лісовідновлення							
48	8,00	6,00		3,0	42,3		45,3
57	5,71	4,57		14,5			14,5
Разом:				17,5	42,3		59,8

Доповнення в створених культурах повинно проводитись при відпаді більше 15%.

При виконанні запроєктованих лісовідновлювальних заходів на кінець ревізійного періоду в категорії не вкритих лісовою рослинністю лісових ділянок залишиться 4,7 га, лісовідновлювальні заходи на яких будуть проводитись у наступному ревізійному періоді.

Крім того, намічено доповнення лісових культур на загальній площі 27,7 га (редукована площа 8,3 га).

3.4. Гідролісомеліорація

Теперішнім лісовпорядкуванням в лісництві виявлено 21,7 га площ надмірно зволжених земель і заболочених земель, з яких 13,0 га – вкриті лісовою рослинністю лісові ділянки.

Осушення цих площ не проектується.

3.5. Охорона лісу

Розподіл площі лісництва за класами пожежної небезпеки наступний:

I клас – 282,9 га,	чи 29,1 %
II клас – 386,9 га,	чи 39,8 %
III клас – 222,6 га,	чи 22,9 %
IV клас – 74,2 га,	чи 7,7 %
V клас – 4,8 га,	чи 0,5 %
Разом: 971,0	100,0 %

Середній клас пожежної небезпеки 2,10.

Запроєктовані обсяги заходів з протипожежного впорядкування лісів наведені в проектних відомостях.

3.6. Лісозахист

Санітарний стан лісів ПОСП "Мрія" на даний час слід вважати задовільним, про що свідчить відсутність осередків шкідників лісу, наявність сухоостою в межах природного відпаду.

З хвороб лісу найбільше поширення мали: коренева губка на площі 38,0 га, березова губка – 24,8 га.

В залежності від появи і розвитку шкідників та хвороб лісу, зміни санітарного стану насаджень, обсяги лісозахисних заходів повинні уточнюватись та корегуватись.

3.7. Побічні користування

Випас худоби проектується в лісництві на площі 644,3 га. Перелік кварталів, в яких допускається випас худоби, вказані у „Відомості земельних ділянок, що проектуються для випасу худоби”.

3.8. Підсочка лісу і заготівля другорядних лісових матеріалів

На ревізійний період підсочка лісу і заготівля другорядних лісових матеріалів не проектується.

3.8.1. Фонд підсочки соснових насаджень

Показники	Фонд підсочки за категоріями лісів	
	Експлуатаційні ліси	Разом
1. Усього насаджень придатних для підсочки:	70,0	70,0
–стиглих та перестійних	36,7	36,7
–пристигаючих (останній клас віку)	33,3	33,3

3.9. Використання лісу в рекреаційно-оздоровчих цілях

Рекреаційно-оздоровчі ліси на території лісового фонду ПОСП "Мрія" відсутні.

Примітка: до пояснювальної записки додаються:

Додаток 1. Розподіл площі вкритих лісовою рослинністю лісових ділянок за класами бонітету

Додаток 2. Розподіл площі вкритих лісовою рослинністю лісових ділянок за повнотами

Додаток 3. Загальна характеристика лісових ділянок, середні таксаційні показники

Додаток 4. Розподіл площі лісових ділянок за категоріями лісів, господарськими частинами, господарствами, господарськими секціями і панівними деревними породами

Додаток 5. Розрахунок щорічного обсягу рубок догляду за лісом на період 2016-2025 роки.

Пояснювальну записку склав:

Інженер-таксатор _____

В.А.Кондратенко

„_____” січня 2016 року